

เทศน์อบรมธรรมวราส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๖

การภารนาມีอานิสงส์มาก

(โรงพยาบาลเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น มหาอรรถะล้ำหรับรับส่งคนไข้ใกล้ๆ โรงพยาบาล หลวงตาให้ร้อไว้ก่อน เพราะขณะนี้กำลังหนักมากเกี่ยวกับเรื่องตึก ๗ หลัง และเครื่องมือแพทย์ต่างๆ ที่สิ่งไปแล้ว)

วันนี้ไม่มีปัญหาอินเตอร์เน็ตนะ อันนี้ก็ตามมาจากการเมืองนอกทางสหราชู ตามปัญหาทางด้านจิตตภานามา เราเกิดต้องไปพอดีเป็นข้อคิดๆ เป็นคติเครื่องเตือนใจ และเป็นกำลังใจที่จะปฏิบัติต่อไป ตามมาเรื่อยๆ เราเกิดเริ่มต้นไปเรื่อยๆ เรasanใจอยากให้พื่น้องชาวพุทธเรasanใจกับพุทธศาสนาตามที่พระองค์ท่านได้ประกาศสอนมา เวลาโน้นเป็น ๒๕๐๐ กว่าปี ไม่ค่อยมีครรษณ์จิตตภานาหลังจากครั้งพุทธกาลมาแล้ว คือครั้งพุทธกาลมีพระพุทธเจ้า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมรรคทรงผลในธรรมเหล่านี้ คือจิตตภานา เป็นภำชนะรับรองมรรคผลนิพพานโดยตรง ที่นี่ไม่มีครรษณ์ มีแต่ระยะนั้น จากนั้นมาผู้สอนก็สอนไม่ได้ เพราะไม่ได้ทำ ไม่ได้เป็น ก็เลยประหนึ่งว่าเวลานี้จิตตภานาที่เป็นแก่นของพระพุทธศาสนาไม่เทบว่าไม่มี ก็มีแต่เรื่องทาน เรื่องรักษาศีล เรื่องภานาชีชีวิৎปัณณกัน สำคัญ หรือรากแก้วอันสำคัญนี้ไม่ปรากฏ ไม่มีครรษณ์สอนกัน

ระยะนี้เราเกิดพื้นเข็มมาสอนบรรดาพื่น้องทั้งหลาย ให้เห็นความสำคัญของจิตตภานาว่า เป็นทำนบใหญ่ที่จะรวมแห่งกุศลทั้งหลายจนกระทั่งมหากุศล ลงในจุดนั้นหมด แต่ภำชนะอันนี้ไม่มีครรษณ์สร้างครรษณ์ทำไว้ อะไรๆ มาเก็บให้เลกล่องกลาด นำมากับให้เลกล่องกลาดไปหมด ทั่วบ้านทั่วเมืองไป มันไม่มีที่เก็บน้ำ ที่นี่บุญกุศลก็เหมือนกันได้มาแล้วก็เกลื่อนอยู่ข้างหัวใจเจ้าของนั่นแหละ ไม่มีที่ลง จึงสอนเรื่องจิตตภานาชีชีวิৎปัณณ์ เป็นจุดสำคัญ ทั้งมีอานิสงส์มากด้วยนะ

การภารนาจะเป็นขึ้นในปัจจุบันขณะที่ภานาด้วยเหตุผลลักษณะไร้กตาม จะไม่เป็นขึ้นก็ตาม การภารนาที่มีอานิสงส์มากมาดังเดิม ยิ่งภานาด้วยแล้วก็ยิ่งจะได้รู้ได้เห็นสิ่งต่างๆ ตามทางของศาสตร์ที่ทรงรู้ทรงเห็นมาก่อนแล้ว ตลอด生涯ทั้งหลายที่เป็นสาระของพวกรา ล้วนแล้วแต่ท่านผู้บำเพ็ญและทรงรู้ทรงเห็นอันเป็นผลตอบแทนมาโดยลำดับ จนกระทั่งระยะหลังๆ นี้ เรายากจะว่าหายเงียบไป เรื่องภารนาไม่ค่อยมีในวงพุทธศาสนาแล้ว เพราะผู้ทำภานาไม่ค่อยมี แล้วก็มาหาไม่มี ผลแห่งความเป็นขึ้นของการ

ภารนาจึงไม่ค่อยประภาณ เพราะไม่มีผู้ทำ ไม่มีผู้ทำก็ไม่ประภาณ แล้วก็ไม่มีครามาสอนสุดท้ายศาสนาก็จะหมดไปฯ ถ้าจิตตภารนาหมดไป ศาสนาก็หมดหลักหมดเกณฑ์ไป จะไม่มีอะไรเป็นเครื่องทรงดอกร่องผลต่อไปได้ เพราะต้นลำไม่มี ต้นลำเสียไปหมด จนถึงขนาดว่าหากแก่รากฝอยจะขาดสะบันลงไป คือจิตตภารนาจะไม่มีในวงพุทธศาสนาเลย

เรางึงได้รื้อฟื้นขึ้นมาเรื่องจิตตภารนาซึ่งเป็นธรรมสด ฯร้อนฯ มาตั้งแต่พระพุทธเจ้าแต่ไม่มีครรรชื้นมาชมธรรมประเกที่เลิศเลอนนี้ จึงประหนึ่งว่าไม่มี หายเสียไปหมดนี้เรากำลังรื้อฟื้นขึ้นมาจากการสอนจิตตภารนา เพราะธรรมนี้เลิศเลอจริงฯ ยอมรับ เราที่นำมาสอนพื่นน้องทั้งหลายนี้ สอนมาจากการยอมรับธรรมทั้งหลายเหล่านี้แล้วด้วยความแน่ใจ พระพุทธเจ้าประหนึ่งว่าประทับอยู่ข้างหน้าเราตลอด เมื่อลงจิตตภารนาได้เห็นผลขึ้นมาแล้ว พระพุทธเจ้าไม่ได้อยู่ห่างไกลนะ จะติดพันกับหัวใจเรา รู้มาก็รู้น้อย พระพุทธเจ้ารู้มาก่อนฯ สดฯ ร้อนฯ จากธรรมของเราที่เป็นพยานกันนี้แหลก ค่อยรู้ค่อยเห็นขึ้นมา

ที่นี่การปฏิบัติในระยะหลังมานี้ มาสมัยหลวงปู่มั่นเรา มีจิตตภารนากระจายออกไป กว้างขวางพอประมาณ เวลาใดที่พื่นน้องทั้งหลายก็พอทราบได้ คือแต่ก่อนไม่มีเลย เพราะไม่มีครภารนา มีแต่หลวงปู่สาร์ หลวงปู่มั่น ท่านไปภารนาอยู่ในป่าในเข้า ไปในที่บางแห่งบางสถานที่ ก็ถูกเข้าขับเข้าไล่ หาว่าเป็นพระจิจัด พระปลอมพระแปลมไปอย่างนั้น ถูกขับถูกไล่เยือนะหลวงปู่มั่น หลวงปู่สาร์ไป พระบ้านไล่พระป่า เข้าใจใหม่ล่ะ พระป่า เช่น หลวงปู่มั่น หลวงปู่สาร์ พระบ้านก็ดังที่เราเห็นนี้แหลก เลยถืออันนี้เป็นของจริงขึ้นเสียทั้งๆ ที่มันปลอม ของจริงแท้กลายเป็นของปลอมถูกไล่ ท่านก็อุตส่าห์บำเพ็ญมา จนได้ประภาณเป็นที่พอใจกันแล้ว แนะนำสั่งสอนลูกศิษย์ลูกหาเรือยมา จนกระทั่งทุกวันนี้กระจายออกไปมากมาย

บรรดาลูกศิษย์ลูกหาคือครูอาจารย์ทั้งหลายที่เป็นลูกศิษย์ของท่านมาแต่ก่อน ก็แนะนำสั่งสอนกระจายออกไป จึงมีพระกรรมฐานมาก เวลาใดมีอยู่ทั่วไปทุกภาค ไม่มีมากก็มีทั่วๆ ไป นี่ก็คือกรรมฐานที่เกี่ยวข้องกับภารนา การภารนาจึงค่อยกระจายขึ้นในวงพระวณธรรม ประชาชนในบางแห่งก็จะมีอยู่บ้าง ไม่มากก็มี เพียงวันจะสิ้นสุดไปหมดแล้วแหลกเรื่องศาสนาธรรมที่เลิศเลอของพระพุทธเจ้าเรา เรายังได้อุตส่าห์พยายามประกาศสอนบรรดาพื่นน้องทั้งหลายเรือยมา ด้วยความแน่ใจของเราทุกอย่าง

การสอนเราสอนด้วยความไม่ส่งสัยทุกอย่าง ไม่ว่าธรรมขึ้นใดภูมิใด เรากลอนเต็มอรรถเต็มธรรมจากความประจักษ์ภัยในจิตใจของเรามาสอนพื่นน้องทั้งหลาย จึงได้สอน ถ้าพูดภาษาของโลกเรียกว่า อาจหาญชาญชัย คือเราไม่มีคำว่าสะทกสะท้าน ธรรมชาติอันนั้น

มันเหนือกว่าทุกอย่างที่จะให้มาเกิดความสะทกสะท้าน แล้วก็ประจักษ์อยู่ที่ใจนั้นด้วย จึงได้สอนพื่น้องหั้งหลายให้มีจิตตภารนา ทำจิตใจให้มีความสงบเย็นด้วยบธรรมบทได้ก็ได้ เช่น アナปานสติ ระลึกลมหายใจเข้าออก โดยมีสติกำกับตลอดเวลาภานนั้นด้วย หรือ จะเอารธรรมบทได้ก็ได้เหมือนกัน โดยมีสติเช่นเดียวกันกำกับใจของเรา ให้สงบอารมณ์ของ กิเลสที่มันพุ่งช่านตลอดเวลา

อารมณ์ของกิเลสนี้รุนแรงมากนะ มากจริงๆ ไม่ใช่อธรรมดา เรียกว่าถึงตกนรกทั้ง เป็น ฝักกับกิเลสตัวอารมณ์ที่มันพุ่งๆ ออกมานะ เราเอาคำบรรยายตีเข้าไป บังคับไม่ให้มัน ขึ้นมา มันขึ้นมาต่อหน้าต่อตาเรา เราบังคับ คำบรรยายหนาแน่นเต็มที่ สติจับอยู่ตรงนั้น ที่ นี่ อารมณ์ของกิเลสตั้นหา หรือจะว่าคำบรรยายของมนก์ได้ มันก็พุ่งขึ้นมา รุนแรงมากนะ เวลาฝึกหัดภานาที่แรก ที่นี่เมื่อสู้กันไม่ถอย อารมณ์ของกิเลสก็ค่อยเบalg ด้วยอำนาจ ของบริกรรมภานาในธรรมบทได้ก็ได้ จากนั้นจิตก็จะเริ่มมีความสงบ ความผลักดันของ กิเลสที่จะไปกว่านเอาทุกข์มาเผาเรานั้นก็น้อยลงๆ จิตใจก็สว่างไสวขึ้นมา สงบเย็นขึ้นมา เรื่อยๆ จากการภานา

ที่นี่การภานาของเราก็มีกำลังมากขึ้นๆ กำลังของกิเลสก็น้อยลงๆ นี่ล่ะผลแห่งการ ภานา ได้ผ่านมาแล้วด้วย การสอนพื่น้องหั้งหลายจึงสอนด้วยความแนวใจ กิเลสทั้งหลายนี้ เป็นฟืนเป็นไฟมีกำลังมาก ผลักดันออกมายากให้คิดให้ปั่นให้แต่งเรื่องของกิเลส คือ เรื่องของโลกสงสารนั้นแหล ท่านเรียกว่าของกิเลส มันคิดอยู่ตลอดเวลาไม่มีเวลานาน กที่จะอิ่มพอกในความคิดความปั่นไม่มีเรื่องของกิเลส แต่เรื่องของธรรมมี เช่น อย่างคิดคำ บริกรรมนี้ เวลาจิตเข้าสู่ความสงบและสงบเต็มตัวแล้ว คำบรรยจะสงบทันที เหลือแต่ ความรู้เด่นเป็นผลประจักษ์ ให้มีความเอื้ออิ่มภายในจิตใจ อยู่ภายในใจของเรานั้นแหล นี่ ผลของการบำเพญธรรมภานา ด้วยจิตตภานา เป็นอย่างนี้

ธรรมนี้มีคำว่าพอดีดแบบฯ ไปด้วย แต่กิเลสไม่มีเลย คำว่าพอดีไม่มี คิดเท่าไรยิ่งยุ่ง เหยิงวุ่นวายตายทึ่งเปล่าๆ ไม่เกิดประโยชน์ ที่จะให้กิเลสพาพัก วนจดที่นั่น พักที่นี่ ใน ระยะเวลาแล้วค่อยก้าวเดินต่อไปอย่างนี้ไม่มี มีเฉพาะเวลาหลับ สัตว์โลกได้พักผ่อนจิตใจ บ้างเวลาหลับเท่านั้น ถ้าไม่มีหลับเลยตาย ตายง่ายที่สุด เพราะกิเลสมันพาทำงาน พากดพาก ปั่นพากแต่ง บางรายก็นอนไม่หลับเพราะความคิดมากกว่าใจ บางรายเป็นบ้าไปเลยก็มี คิด มากรังไม่อยู่ และเจ้าของไม่รู้จักวิธีที่จะรังเอาไว้ หักห้ามเอาไว้ ก็ปล่อยไปเรื่อยเลยตามเลย เลี้ยคนไปทั้งชาติ ตายทึ่งเปล่าๆ มี酵ะ นี่คือไม่มีการภานาพักสงบใจ เรียกว่าพักเครื่อง ของกิเลสให้มันหยุด เพื่อเครื่องของธรรมจะได้ทำงาน

บริกรรมคำไดเรียกว่าเครื่องของธรรมทำงาน เครื่องของธรรมทำงานนี้มีการพักตัว พอทำงานบริกรรมไปจิตสงบลงไปแล้ว นั่นเรียกว่าพักตัว พอก่อนขึ้นมา ก็พิจารณาต่อไป อีก ไม่เหมือนกิเลสไม่มีคำว่าพักตัวเลย เราคิดเห็นเหตุผลอย่างนี้แหล่จึงได้สอนบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ธรรมะก็กระจายออกไปเมืองนอกเมืองนา เวลาหนึ่งออกทางอินเดอร์เน็ตนะ ทั่วโลกได้ยินได้เห็นได้ฟังทั่วทั่ว ก็เกิดความสนใจทางด้านจิตตภาวนาขึ้นมา และก็สมเหตุสมผลกับเราเป็นลูกชาวพุทธ ทรงไว้วังทาน ชั่งศีล ชั่งภavana หั้งสามันนี้ครบองค์ของพุทธศาสนานะ

ถ้าไม่มีภavana เรายกเป็นคนหลอกลวง ชาวพุทธเรานั้นแหล่ลอย ลอยประเททของชาวพุทธ ได้แก่การให้ทาน รักษาศีล หลอกอันใหญ่ไม่ได้นี่เรียกว่าล้อยอยู่ ถ้าจิตตภาวนา ก็ได้ และก็มีการยับยั้งบำรุงรากฐานอันดีงามคือจิตตภาวนานี้ไว้แล้ว ก็จะทำให้ทาน ให้ศีล ทั้งหลายแห่นหนามั่นคงมากขึ้นๆ เป็นการส่งเสริมกันขึ้นในตัว จึงอยากให้พี่น้องทั้งหลายได้ภavana เวลาภavanaเข้ามาก ๆ และ จนเห็นผลประจักษ์ในตัวเอง โดยไม่ต้องไปถามใคร แล้วนี่ จะแปลงประخلافอัศจรรย์อยู่ในตัวเอง ดังที่หลวงตามหาดีพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังแล้ว ยืนรำพึงตัวเองอยู่บนหลังเขา ชมความสว่างใส่ ชมความอัศจรรย์ของใจ

คำว่าสว่างก็สว่างจนอัศจรรย์ให้ได้ชม คำว่าสงบร่มเย็นก็พอ ๆ กัน จึงได้ขึ้นรำพึง หรือว่าอุทานเบา ๆ ก็ได้ เหอ จิตเรานี้ทำไม่ถึงได้สว่างใส่เราอ่านักหนา อัศจรรย์อ่านักหนา นี่ฟังซิ นี่ละเราบำเพ็ญมา แต่ก่อนมีแต่เรื่องกิเลสเอาไฟเผาเราตลอด ที่นี่เวลาบำเพ็ญธรรม มากนักเข้า ๆ ก็ได้ความอัศจรรย์ขึ้นมา กิเลสไม่เห็นตรงไหนที่ว่าเป็นน่าอัศจรรย์ แต่ธรรมนี้เห็นชัดเจน จนได้รำพึงหรืออุทานภายในใจเจ้าของอุกมาอย่างเบา ๆ ก็ได้ ว่าทำไม่จิตใจ เราจึงสว่างใส่ถึงขนาดนี้ อัศจรรย์อ่านักหนา

คือเวลานั้นจิตมั่นว่างไปหมด โลกธาตุเหมือนไม่มี มีแต่ความสว่างใส่ของจิตครอบไปหมดเลย ที่นี่ความสุขก็แบบที่ว่าไม่มีอะไรเหมือนนะ ความสุขทางโลกนี้โครง ๆ ก็ผ่านมาด้วยกัน ก็ไม่ได้สังสัยกัน แต่ไม่มีความสุขประเภทใดจะแปลงประخلافอัศจรรย์ ยิ่งกว่าความสุขภายในธรรมที่เกิดกับใจของเรา เกิดได้เห็นชัด ๆ อย่างนีละ นี่ยังไม่หลุดพันนะจิต เพียงขนาดนั้นก็ยังอัศจรรย์แล้ว เป็นความอัศจรรย์ความสว่างใส่ โล่งไปหมด

จากนี่แล้วผ่านไป พادไปถึงขั้นค่าว่าโลกธาตุหมดไม่มีอะไรเหลือเลย ที่นี่ดวงสว่าง ใส่วดวงที่ว่าว่างที่ว่าเลยอันนี้ไปอีก พุดไม่ได้เลย ถึงขนาดกลับมาทำหนิความสว่างใส่ของตน ที่ได้เกิดอุทานขึ้นมาว่าอัศจรรย์แปลงประخلافนี้ขึ้นในหัวใจ ทำหนิ แต่ก่อนชุม อัศจรรย์ตัวเอง ที่นี่พอกความสว่างพันโลกพันสารพันสมมุติไปหมดแล้ว มันไม่ได้เหมือน

อันนี้ ความสว่างอันนั้นเนื้อเลี่ยงกระทั้งถึงได้มาตำแหน่งความสว่างอันนี้ ว่าเท่ากับกองขี้ความเท่านั้น พังชินะ นีละความสุขมันเนื้อกันขึ้น ๆ

ในเบื้องต้นก็หาความสุขด้วยจิตตัววนา ได้ขนาดความสว่างใส่ ความว่างของจิต จนเกิดความอศจรรย์ตัวเอง นี่ขึ้นหนึ่ง ที่นี่พ่อผ่านขึ้นไปแล้วถึงขั้นที่เลิศเลอสุดยอด ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนแล้ว ก็ย้อนกลับมาตำแหน่งความสว่างใส่ที่ตนเคยอศจรรย์มาแต่ก่อน อย่างประจักษ์ใจเลย เป็นอย่างนั้นละฟังชิ ที่ว่าสว่างใส่เจ้าของถึงอศจรรย์ตัวเอง แล้วก็ เจ้าของนั้นแหลมตำแหน่งความสว่างใส่ความอศจรรย์ของตัวเองว่าเท่ากับกองขี้ความ อันนั้นเลิศขนาดไหนฟังชิ นี่แหลมใจเมื่อได้รับการอบรม ใจครก์เหมือนกัน

เวลาที่มีแต่เมตรแต่คูณล้ำมานปกคลุ่มหุ่มห่อเอาไว้ ไปที่ไหนก็มีแต่ล้ำมเคลื่อนที่ ถานเคลื่อนที่ มูตรคูณเคลื่อนที่ อยู่ในท้องเราก็มี อยู่ในใจเราก็มี มูตรคูณเคลื่อนที่นี้คือ กิเลสอยู่ในใจ มูตรคูณเคลื่อนที่อันหนึ่งคือมูตรคูณที่อยู่ในพุงของเรา อยู่ในร่างกายของเรา เรา้มั่นสมบูรณ์พูนผลไปในสิ่งที่ไม่เป็นท่า มูตรคูณที่เราับประทานอาหารหรือกินอะไรลงไปแล้วมันไปเต็มอยู่ในท้อง ก็เป็นมูตรคูณอันหนึ่งเสีย แล้วกิเลสมันเต็มอยู่ในหัวใจ หุ่มห่อ หัวใจ ปิดบังหัวใจไว้ ก็เป็นมูตรคูณอันหนึ่งเสีย

ไปไหนพวกราเรนี้ เฉพาะอย่างยิ่งคือลูกศิษย์หลวงตาบัว มีตั้งแต่พวกรลัมพางถาน เคลื่อนที่ชั้นนอกชั้นในสมบูรณ์แบบ คือลูกศิษย์หลวงตาบัว ลัมพางถานข้างนอกก็คืออาหาร อยู่ในพุงเรา ลัมพางถานภายในก็คือกิเลสหุ่มห่อปกปิดกำบังหัวใจเรา จึงสมควรว่า ไม่มีใคร จะยกก์ตาม หลวงตาจะยกลูกศิษย์ของเราง เพราะเราเคยเป็นมาอย่างเดียวกันแล้ว เมื่อ เราเป็นมา เราก็เคยยอมรับอยู่แล้ว ที่นี่เราก็จะต้องยกลูกศิษย์เราไว้ ลูกศิษย์หลวงตาบัวนี้ สมควรจะได้เป็นลัมพางถานเคลื่อนที่แล้วไม่บกพร่อง ทั้งภายนอกคือร่างกายอยู่ในพุงของเรา ก็มี ทั้งภายนอก กิเลสตัวซึ้งโลก ชีโกรอ ชีหลง อยู่ภายนอกหัวใจของเราก็เต็มปรี่เลย เรียกว่า ลัมพางถานชนิดเต็มปรี่เคลื่อนที่ เข้าใจใหม่ล่ะ

สิ่งเหล่านี้ไม่เป็นของดี เวลาจิตได้ผ่านไปหมดแล้วมันเห็นหมด ลัมพางถานภายใน จิตใจเคลื่อนที่ คือกิเลสตัณหาหุ่มห่อจิตใจ เอาทุกสิ่งทุกอย่างมาหลอก เมื่อหลอกเข้าสุดขีด ไม่ได้หลอกอะไร ก็อาจความสว่างใส่จากรัศมีของลัมพางถานนั้นแหลมหลอกให้ เจ้าของอศจรรย์ นั่น เวลาผ่านไปแล้วก็กลับมาตำแหน่งกันได้ตนดใจเลยว่า โอ นี่มันเป็นกองขี้ความเท่านั้น มันจะเป็นของเลิศเลอมาจากไหน นีละเรื่องของใจจะได้เห็น ทั้งความติ ความชมของตัวเองเมื่อได้อบรมภารนา

การภารานานี้มีจิตนิสัยต่างๆ กัน เราย่าค่าด ให้เรากำหนดเฉพาะปัจจุบัน เช่น เรากำหนดพุทธ หรืออานาปานสติ หรืออัมโม หรือสังโภ ตามแต่จิตนิสัยชอบ ด้วยความ มีสติดจ่อนั้น หนึ่ง มีอานิสงส์มาก เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว สอง จะมีความรู้ความเห็นแปลกๆ ภายนอก ใจ สาม อันเป็นปริยา อาจรู้เห็นสิ่งต่างๆ นอกจากจิตใจไปรอบตัว รอบจิตใจไปเห็นกว้างขวางยืดยาวไปมาก นี่เป็นขันๆ ตอนๆ แต่เราย่าได้ไปคาดไปคิด ขออย่าให้คำ บริกรรมกับสติผลจากกันก็แล้วกัน อันนี้จะเป็นสิ่งที่ผลิตความดีงาม ความแปลก ประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาจากการภารานาด้วยความมีสติอย่างแท้จริงนี้แล จึงพากันจำเอาระวัง

เรานี้จวนจะตายเข้ามาฯ จึงได้พูดแล้วพูดเล่า ให้พื่น้องทั้งหลายฟัง ได้เทศนาว่า การเกี่ยวกับเรื่องจิตใจที่มีคุณค่ามาก แต่เวลาเนี้ย สัมถานกำลังปิดกำบังจิตใจอยู่ มันไม่มี คุณค่ามีราคา แล้วจะตายไปด้วยความไม่มีคุณค่ามีราคา เป็นที่น่าเสียดายมากนน แล้วจึงได้ ประกาศธรรม หาคุณค่าหาราคามาถ่ายเทลิ่งที่ไม่มีค่าออก ให้ลิ่งที่ธรรมมีค่าเลิศเลอนี้เข้า ส่วนภัยในจิตใจมากน้อยตามกำลังของเรา เราก็จะเบาใจไปโดยลำดับ ตายก็จะได้หายห่วง พากสัมพวกภานเคลื่อนที่ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงตาเอง จะได้หายห่วงไป พากันจำเอาระวัง นำ วันนี้พูดเพียงเท่านี้ เอาละพอ

(พระหลวงตาเจ้าคณะ ผ้าป่าหน้าคลาลวันนี้ ๑,๕๗๖ บาท แล้วคนนี้เป็นแม่ของ ต.ช.ด.ที่ประจำอยู่ที่นี่เจ้าค่า เขาเป็นมะเร็ง เขาขอกราบถวายทองพระหลวงตา)

จะว่าไม่จะเริงมันมีอยู่ทั่วไป ลงตับ ลงปอด ที่ไหนเป็นมะเร็งได้หมดร่างกายของเรา เป็นได้ทั้งนั้น แต่ก่อนเรียนยังไม่ถึงมัน มันเป็นทั่วตัว ตายกันเกลื่อนก็ไม่รู้นั้น แต่พอเรียนรู้ เรื่องของมันแล้วก็ค่อยรู้ว่ามันเป็นมะเร็งได้ทุกแห่งไป เอาละใจเราไม่เป็นมะเร็ง เอาธรรม เข้าไปใส่ ถ้าจะเริงก็มีแต่จะเริงกิเลสนั่นแหลก มะเริงกิเลสก็มีอยู่ทั่วไปเช่นเดียวกัน เอา ธรรมซักมันลงไปฟอกมันลงไปนะ เอาละที่นี่จะให้พร

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาทุกวัน ได้ที่
www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th